

دندان شناسی جنایی

(نقش دندان در کشف علمی جرائم)

هورمزد یعقوبی نژاد

انتشارات تدبیر روشن

انتشارات دایره المعارف ایران شناسی

۱۳۹۲

سرشناسه	: یعقوبی نژاد، هورمزد، ۱۳۶۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: دندان‌شناسی جنایی: (نقش دندان در کشف علمی جرائم) / هورمزد یعقوبی نژاد.
مشخصات نشر	: تهران: تدبیر روشن: دایره‌المعارف ایران‌شناسی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۶ص: مصور.
شابک	: 978-600-94288-2-3
عنوان دیگر	: نقش دندان در کشف علمی جرائم.
موضوع	: دندانپزشکی قانونی
موضوع	: دندان - شناسی
شناسه افزوده	: دایره‌المعارف ایران‌شناسی
رده بندی کنگره	: RA۱۰۶۲/ص۷۹۹۲
رده بندی دیویی	: ۱۸/۶۱۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۷۶۹۸۲

دندان‌شناسی جنایی

(نقش دندان در کشف علمی جرائم)

هورمزد یعقوبی نژاد

انتشارات تدبیر روشن / دایره‌المعارف ایران‌شناسی

تهران / چاپ اول / ۱۳۹۲ / شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: 978-600-94288-2-3

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

انتشارات تدبیر روشن ۰۹۱۹۸۱۷۷۶۳۹ * roushan1356@yahoo.com

ارتباط با مولف: hoormazd777@yahoo.com

فهرست

صفحه	عنوان
۱۷	مقدمه
۲۲	فصل اول
۲۳	مبحث اول : تعریف و ساختمان دندان ، نمونه دندانی و بانک اطلاعات دندانی
۲۳	گفتار اول : تعریف دندان
۲۳	گفتار دوم : ساختمان دندان
۲۴	بند اول : جنس دندان
۲۴	بند دوم : ماهیت دندان
۲۵	الف: دندان انسانی یا حیوانی
۲۵	ب: دندان طبیعی یا مصنوعی
۲۵	ج : دندان شیری یا دائمی
۲۶	بند سوم: انواع دندان انسانی
۲۷	گفتار سوم : نمونه دندانی
۲۷	بند اول: تعریف نمونه دندانی
۲۷	بند دوم : انواع نمونه دندانی
۲۷	نمونه های دندانی بر حسب محل قرار گرفتنشان تقسیم بندی می شوند.
۲۷	الف : تکه دندان یافت شده در صحنه ی یک جنایت
۲۷	ب: دندان های یک جسد
۲۸	ج: دندان های یک انسان زنده
۲۸	د: دندان مصنوعی
۲۸	گفتار چهارم: تشکیل بانک اطلاعات دندانی و موارد استفاده
۲۸	بند اول : موارد مورد نیاز برای تشکیل بانک اطلاعات دندانی
۲۹	الف: بافت های طبیعی و مصنوعی :
۲۹	ب: مدارک :عکس های دندانی ،عکس های خانوادگی نشان دهنده وضعیت دندان ها ، پرونده های دندان پزشکی .
۲۹	بند دوم : موارد استفاده از بانک اطلاعات دندانی
۲۹	الف: تشخیص هویت :
۲۹	ب: کشف جرم :
۳۰	گفتار پنجم: ابزار های مقایسه نمونه های دندانی
۳۰	بند اول : قالب گیری
۳۰	بند دوم: استفاده از تصاویر دیجیتال رایانه ای دندان برای تشخیص هویت

۳۰	مبحث دوم : تاریخچه ، مفهوم و کاربرد دندان شناسی
۳۱	گفتار اول: مفهوم دندان شناسی
۳۱	گفتار دوم: انواع دندان شناسی
۳۱	بند اول: دندان شناسی هویتی
۳۲	الف: حوادث جمعی
۳۲	ب: خدمات پزشکی
۳۳	بند دوم: دندان شناسی جنایی
۳۳	گفتار سوم: تاریخچه دندان شناسی جنایی
۳۴	بند اول: دندان شناسی جنایی در عهد باستان
۳۴	الف : عصر حمورابی
۳۴	ب: امپراتوری روم باستان
۳۵	ج: مصر باستان
۳۵	بند دوم: دندان شناسی جنایی در عصر نوین (۱۱۹۳ تا میلادی ۱۹۰۳) ۲۵
۳۵	الف: سال ۱۱۹۳ میلادی - سقوط امپراطوری هند
۳۶	ب: سال ۱۴۵۳ میلادی - شناسایی جان تالبوت
۳۶	ج: سال ۱۴۷۷ میلادی - تشخیص هویت دوک بورگاندی
۳۷	ه: سال ۱۷۷۶ میلادی - قضیه ژوزف وارنو پاول ریور
۳۷	ح: سال ۱۸۹۷ میلادی - ظهور علم دندان شناسی جنایی
۴۰	گفتار چهارم: تاریخچه ی دندان شناسی جنایی در ایران
۴۰	بند اول: استفاده ی موردی از دندان شناسی جنایی
۴۰	بند دوم: استفاده کاربردی از دندان شناسی جنایی
۴۱	گفتار چهارم : کاربرد دندان شناسی جنایی
۴۲	بند اول: تشخیص هویت
۴۲	الف (تشخیص هویت کلی با استفاده از دندان
۴۲	ب) تشخیص هویت تطبیقی با استفاده از دندان
۴۴	ج) تشخیص هویت بر اساس دندان مصنوعی و سازه های ارتودنسی
۴۶	بند دوم : کسب اطلاعات در مورد جانی و مجنی علیه
۴۶	بند سوم: کسب اطلاعات از حوادث جنایی
۴۶	بند چهارم: بررسی آسیب های ناشی از دندان پزشکی
۴۷	بند پنجم: تشخیص خود زنیها
۴۷	مبحث سوم : ماهیت ، محل و نمونه برداری از اثر گاز گرفتگی
۴۳	گفتار اول : ماهیت اثر گاز گرفتگی

۴۸	بند اول: اثر گاز گرفتگی حیوانی
۴۸	بند دوم: اثر گاز گرفتگی انسانی
۴۸	الف) جنایی
۵۰	ب) محبت آمیز
۵۰	گفتار دوم: محل اثر گاز گرفتگی
۵۰	بند اول: بدن انسان
۵۰	الف: چگونگی قرار گرفتن افراد
۵۱	ب: انگیزه از گاز گرفتن
۵۲	بند دوم: گاز گرفتگی مواد خوراکی
۵۲	الف: آثار قدامی دندان ها
۵۲	ب: آثار نوک دندان ها
۵۲	گفتار سوم: نمونه برداری از اثر گاز گرفتگی
۵۲	بند اول: اثر برداری از گاز گرفتگی روی بدن
۵۲	الف) عکس برداری
۵۳	ب) قالب گیری
۵۳	ج) گردپاشی
۵۴	بند دوم: اثر برداری از گاز گرفتگی روی مواد غذایی
۵۴	گفتار چهارم: اثر گاز گرفتگی و حل معمای جنایی
۵۵	بند اول: مقایسه مستقیم
۵۵	بند دوم: مقایسه غیر مستقیم
۵۵	الف: گاز زدن ماده ی غذایی جدید
۵۵	ب: استفاده از سوابق دندان پزشکی مظنون
۵۵	مبحث چهارم: ویژگی های شکلی و ماهوی دندان شناس جنایی و وظایف و مسئولیت های او
۵۵	گفتار اول: صلاحیت تحصیلی -- ویژگی شکلی
۵۶	گفتار دوم: صلاحیت فردی -- ویژگی ماهوی
۵۶	گفتار سوم: وظایف و مسئولیت های دندان شناس جنایی
۵۷	بند اول: وظایف دندان شناس جنایی
۵۷	بند دوم: مسئولیت کیفری دندان شناس جنایی
۵۸	فصل دوم
۵۹	دندان شناسی جنایی بر اساس ویژگی های دندانی
۶۰	مبحث اول: اطلاعات به دست آمده از دندان
۶۱	گفتار اول: تعیین جنسیت بر اساس دندان

۶۱	بند اول: تعیین جنسیت بر اساس دندان طبیعی
۶۲	بند دوم: چگونگی تحلیل یافته های جنسیتی بر اساس دندان طبیعی از منظر دندان شناسی جنایی
۶۲	گفتار دوم: تعیین جنسیت بر اساس دندان مصنوعی
۶۳	بند اول: تعیین جنسیت بر اساس ویژگی های دندان مصنوعی
۶۳	بند دوم: تعیین جنسیت بر اساس استفاده از دندان مصنوعی
۶۴	بند سوم: تحلیل یافته های جنسیتی بر اساس دندان مصنوعی از منظر دندان شناسی جنایی
۶۵	گفتار سوم: تعیین سن بر اساس دندان
۶۵	بند اول: روش شناسی تعیین سن دندان
۶۶	الف) روش معاینه ای
۶۸	ب) روش های تکمیلی
۶۹	بند دوم: اهمیت تخمین سن از منظر دندان شناسی جنایی
۷۰	گفتار چهارم: تعیین نژاد بر اساس دندان
۷۱	بند اول: انواع نژادهای دندانی
۷۱	بند دوم: نژاد شناسی دندان از منظر دندان شناسی جنایی
۷۲	گفتار پنجم: تعیین حدودی شغل بر اساس دندان
۷۲	بند اول: تاثیرات فیزیکی ناشی از شغل بر دندان ها
۷۳	الف) خیاطی و نجاری
۷۴	ب) تعمیرکاری اتومبیل و تاسیسات فنی
۷۴	ج) نوازندگی حرفه ای سازهای بادی
۷۵	د) شیشه گری
۷۵	بند دوم: تاثیرات شیمیایی ناشی از شغل بر دندان ها
۷۶	الف) قنادی
۷۶	ب) کارخانه های مواد معدنی و شیمیایی
۷۷	گفتار ششم: تشخیص ابتلا به بیماری ها بر اساس دندان ها
۷۷	بند اول: بیماری های دهانیاالف: بیماری های دندانی
۷۸	۱- مال اکولوژن
۸۰	۲- پوسیدگی دندان
۸۱	ب: بیماری های لثه و بافت نگهدارنده دندان
۸۲	۱- ژینژیویت
۸۳	۲- پریودنیت
۸۳	بند دوم بیماری های غیر دهانی

۸۳	الف) سیفیلیس
۸۵	ب) ایدز
۸۶	ج) ناراحتی قلبی
۸۷	د) دیابت
۸۸	ه) بیماری صرع
۸۹	۱- شکستگی های دندانی ناشی از صرع
۸۹	۲- تغییرات دندانی ناشی از داروهای ویژه صرع
۹۱	و) کم خونی و فقر آهن
۹۱	بند سوم: تشخیص ناهنجاری های روانی بر اساس دندان ها
۹۲	الف) دندان قروچه
۹۳	ب) جویدن ناخن و اشیاء مختلف
۹۴	مبحث دوم: آسیب ها و ترمیم های دندانی
۹۵	گفتار اول: آسیب ها
۹۵	بند اول: شکستگی
۹۵	الف) شکستگی حادثه ای
۹۵	ب) شکستگی جنایی
۹۷	بند دوم: کشیدن دندان
۹۷	الف) کشیدن درمانی دندان ها
۹۸	ب) کشیدن جنایی دندان ها
۹۹	گفتار دوم: ترمیم های دندانی
۹۹	بند اول) پرکردگی دندان ها
۱۰۰	الف) آمالگام
۱۰۰	ب) کامپوزیت
۱۰۱	بند دوم: بازسازی دندان
۱۰۱	ب) روکش دندان
۱۰۲	بند سوم: کاشتن دندان
۱۰۳	گفتار سوم: عدم ترمیم
۱۰۳	بند اول) عدم ترمیم ارادی دندان ها
۱۰۳	الف- حفظ آثار ناشی از جنایات
۱۰۳	ب- ابتلا به خود آزاری
۱۰۴	ج- ترس از دندان پزشکی
۱۰۵	بند دوم: عدم ترمیم غیر ارادی دندان ها
۱۰۵	الف- عدم توانایی مالی

۱۰۵	ب-سمانت از ترمیم
۱۰۶	مبحث سوم : جلوه های دندانی
۱۰۷	گفتار اول: دندان طلا
۱۰۷	بند اول: سالمندان
۱۰۸	بند دوم: گروه های اجتماعی
۱۰۸	الف) خوانندگان و طرفداران موسیقی رپ در امریکا
۱۰۹	ب) نوادگان مایاها در مکزیک
۱۱۱	ج-مردم تاجیکستان
۱۱۱	گفتار دوم: تزئینات دندانی
۱۱۱	بند اول: نگین های دندانی
۱۱۲	بند دوم : رنگ کردن دندان
۱۱۳	مبحث چهارم: تاثیر پذیری دندان ها از عوامل مختلف
۱۱۳	گفتار اول: پی بردن به چگونگی مخفی کردن اجساد
۱۱۳	بند اول: خاک
۱۱۴	بند دوم : اسید
۱۱۶	بند سوم : آتش
۱۱۶	الف) سوختگی بدن کامل
۱۱۷	ب) سوختگی جنین
۱۱۸	گفتار دوم: پی بردن به عادات رفتاری
۱۱۸	بند اول) تاثیر سیگار بر دندان ها
۱۱۸	بند دوم) تاثیر مواد مخدر بر دندان ها
۱۱۹	الف-کوکائین
۱۱۹	ب-هرئین
۱۲۰	ج-متامفتامین
۱۲۱	بند سوم-تاثیر الکل بر دندان ها
۱۲۳	فصل سوم
۱۲۳	دندان شناسی جنایی و انواع جرائم
۱۲۵	مبحث اول: دندان شناسی جنایی در جرائم علیه اشخاص
۱۲۵	گفتار اول: قتل
۱۲۵	بند اول: شناخت مقتول
۱۲۶	بند دوم : شناخت قاتل
۱۲۶	الف) دندان یافت شده در صحنه جنایت

۱۲۷	ب) اثر گاز گرفتگی بر بدن مقتول
۱۲۷	ج) وضعیت صحنه جنایت
۱۲۷	بند سوم: وقایع جنایی
۱۲۷	الف) اقدام به امحاء جسد
۱۲۸	ب) وجود درگیری میان قاتل و مقتول
۱۲۸	ج) وجود شکنجه پیش از قتل
۱۲۸	د) انگیزه مالی
۱۳۰	ه) انگیزه جنسی
۱۳۰	گفتار دوم: ضرب و جرح
۱۳۰	بند اول: دندان به عنوان عامل جراحت
۱۳۱	الف) استفاده از دندان برای حمله
۱۳۱	ب) استفاده از دندان برای دفاع
۱۳۱	بند دوم: دندان آسیب دیده از جنایت
۱۳۲	گفتار سوم: کودک آزاری
۱۳۲	الف) انگیزه کودک آزار
۱۳۳	ب) مدت زمان کودک آزاری
۱۳۴	گفتار چهارم: همسر آزاری
۱۳۴	بند اول: شکستگی های دندانی
۱۳۴	الف) شکستگی دندان به علت ضرب و شتم
۱۳۴	ب) شکستگی دندان به علت بوسید
۱۳۵	بند دوم: گاز گرفتگی
۱۳۵	الف) گاز گرفتن خشونت آمیز
۱۳۵	ب) گاز گرفتن محبت آمیز
۱۳۶	گفتار پنجم: سالمند آزاری
۱۳۶	بند اول: آسیب نسبت به دندان های طبیعی
۱۳۷	بند دوم: آسیب نسبت به دندان های مصنوعی
۱۳۸	گفتار ششم: آدم خواری
۱۳۹	بند اول: آدم خواری تغذیه ای
۱۴۰	بند دوم: آدم خواری جنسی
۱۴۰	بند سوم: آدم خواری تهاجمی
۱۴۰	بند چهارم: آدم خواری معنوی
۱۴۱	گفتار هفتم: خون آشامی

۱۴۲	بند اول: استفاده از دندان طبیعی معمولی
۱۴۳	بند دوم: استفاده از دندان طبیعی تیز شده
۱۴۳	بند سوم: استفاده از دندان مصنوعی
۱۴۶	مبحث دوم: دندان شناسی جنایی در جرائم علیه اموال
۱۴۷	گفتار اول: تخریب
۱۴۷	بند اول: تخریب سازه های مصنوعی دندان
۱۴۷	بند دوم: تخریب توسط دندان ها
۱۴۹	گفتار دوم: سرقت
۱۴۹	بند اول: سرقت های پنهانی
۱۴۹	الف) مواد خوراکی موجود در صحنه جرم
۱۴۹	ب) سرقت با استفاده از دندان ها
۱۵۱	بند دوم: سرقت رو در رو
۱۵۱	مبحث سوم: دندان شناسی جنایی در جرائم علیه امنیت و آسایش عمومی
۱۵۲	گفتار اول: تروریسم
۱۵۲	بند اول: بمب گذاری
۱۵۲	الف) تشخیص هویت قربانیان
۱۵۳	ب) تحلیل چگونگی بمب گذاری
۱۵۳	بند دوم: سقوط عمدی هواپیما
۱۵۶	بند سوم: ترور شخصیت ها
۱۵۹	گفتار دوم: آتش افروزی
۱۵۹	بند اول: آتش افروزی مرضی
۱۶۰	بند دوم: آتش افروزی ساده
۱۶۰	مبحث چهارم: دندان شناسی جنایی در حقوق بین الملل کیفری
۱۶۲	گفتار اول: دندان شناسی جنایی و نسل کشی
۱۶۲	بند اول: تشخیص هویت قربانیان و تعداد واقعی آنها
۱۶۹	بند دوم: آگاهی از حوادث مربوط به نسل کشی
۱۷۰	گفتار دوم: دندان شناسی جنایی و جنایات جنگی
۱۷۰	بند اول: شناخت جنایات جنگی
۱۷۱	بند دوم: شناخت جانباختگان جنگ
۱۷۲	الف) آدولف هیتلر
۱۷۴	ب) یوزف منگله
۱۷۵	ج) مارتین بورمن
۱۷۶	د) صدام حسین

۱۷۷	گفتار سوم: دندان شناسی جنایی در جنایت علیه بشریت
۱۷۸	بند اول: شکنجه
۱۸۰	بند دوم: صدمات غیر قابل جبران
۱۸۱	مبحث پنجم: دندان شناسی جنایی و حقوق بشر
۱۸۲	گفتار اول: دندان شناسی جنایی و جرم دولت علیه یک فرد
۱۸۳	گفتار دوم: دندان شناسی جنایی و جرم دولت علیه یک جمع
۱۸۴	مبحث ششم: دندان شناسی جنایی در حقوق جزای ورزشی
۱۸۴	بند اول: آسیب توسط دندان
۱۸۵	بند دوم: آسیب نسبت به دندان
۱۸۶	مبحث هفتم: دندان شناسی جنایی در آسیب های دندان پزشکی
۱۸۶	گفتار اول: آسیب های دندانی ناشی از دندان پزشکی
۱۸۷	بند اول: خطای دندان پزشکی
۱۸۷	بند دوم: نقصیر دندان پزشک
۱۸۸	بند سوم: جنای
۱۸۸	گفتار دوم: آسیب های غیر دندانی ناشی از دندان پزشکی
۱۸۹	بند اول: ابتلا به امراض واگیر دار
۱۸۹	الف) ورزش سنتی
۱۸۹	ب) روش نوین - فیلوژنتیک :
۱۹۰	بند دوم: ایجاد ضایعات فیزیکی در دیگر اندام ها
۱۹۱	مبحث هشتم: دندان شناسی جنایی و خود زنی
۱۹۲	گفتار اول: خود زنی با انگیزه مالی
۱۹۳	بند اول: پس از دریافت خدمات دندان پزشکی
۱۹۳	بند دوم: پس از شرکت در منازعات
۱۹۳	گفتار دوم: خود زنی با انگیزه معنوی
۱۹۴	بند اول: جلب توجه
۱۹۵	بند دوم: متهم ساختن دیگری
۱۹۵	گفتار سوم: خود زنی نظامیان
۱۹۶	بند اول: دلایل خود زنی نظامیان
۱۹۷	تحقیق و پژوهش
۲۰۰	بند دوم: تکوین ماهیت علمی
۲۰۲	بند سوم: استفاده و کاربرد عملی
۲۰۶	فهرست منابع

امروزه با پیچیده تر شدن روش های ارتکاب جرم و بروز جرائم جدید در سطح جهان ، شاهد پیدایش دقیق تر روش های کشف جرم با استفاده از تلفیق دانش حقوق جزایی و سایر علوم از جمله شاخه های علوم تجربی هستیم که منجر به شکل گیری سطح جدیدی از دانش با عنوان کشف علمی جرائم شده است . به این معنا که با استفاده از دست آوردهای نوین علمی ، راه برای کشف هرچه بیشتر حقیقت هموار و به روی مجرمین هرچه بیشتر بسته می شود. یکی از بارزترین انواع کشف علمی جرائم ، استفاده از بقایای انسانی به عنوان شواهدی از هویت جانی ، مجنی علیه و آنچه در جریان یک اتفاق جنایی پیش آمده است می باشد. که در این میان دندان به علت ماهیت منحصر به فرد ، توانایی مقاومت بسیار زیاد در برابر حرارت ، ضربه و فساد بدنی و پیوستگی با سابقه ی پزشکی یا حتی جنایی یک فرد از نقش حائز اهمیتی برخوردار است. علاوه بر این دندان به عنوان یک عضو آسیب پذیر و البته اثر پذیر آئینه محیط زندگی ، تغذیه ، عادات رفتاری ، وضعیت جسمانی و بعضاً روانی افراد می باشد.

هر انسانی دارای دندان است و دندان های افراد بالغ با غیر بالغ تفاوت دارد. تعداد دندان های انسان سی و دو عدد است که همانند آثار انگشتان اصل تفاوت های فردی در مورد آنها نیز صادق است. بنابراین هر انسانی دندان مخصوص به خود را دارد. به علاوه هر کدام از دندان ها دارای خصوصیات ، شکل ، اندازه ، رنگ و کارکرد مخصوص به خود و متمایز با بقیه هستند. عواملی نیز در تغییر وضعیت دندان ها موثراند که این عوامل عبارتند از : بالا رفتن سن فرد ، عمر دندان ، پر شدن ، کشیدن دندان ، شکسته شدن و... به طوری که اگر یکی از دندان های شخص کشیده شود نه تنها از لحاظ جسمی و زیستی ، بلکه از نظر جنایی نیز وضع مختص به خود را بیشتر آشکار می سازد. هرگاه تمام دندان های یک شخص کشیده شود تغییرات مهمی در ساختمان فکین ، دهان و طرز صحبت کردن او ایجاد می شود ، به علاوه وضع فک ها نشان دهنده ی اختلاف دندان های اشخاص بوده و جزئیات و اطلاعات بیشتر و دقیق تری را در اختیار کاشفان جرم قرار می دهد. با کمک رایانه تخمین زده شده است که بیش از دو میلیون اختلاف در ساختمان دندان های آدمی موجود است و بین ساختمان دندان های هر شخص با دندان های اشخاص دیگر شباهت کمی وجود دارد. این تفاوت ها سبب شده اند که دندان شناسی در قضایای حقوقی و پلیس علمی با هدف کشف جنایات و اثبات بزهکاری مورد استفاده قرار گیرد. تغییر پذیری دندان ها در طول عمر هر انسان

توسط عوامل فیزیکی و شیمیایی و یا پر کردن و شکستن و... در کنار رد به جا مانده ی منحصر به فرد در اثر گاز گرفتن روی بدن و تحلیل محل وجود آن ، موجب تسهیل هر چه بیشتر دستیابی به اطلاعات طرفین دخیل در یک جنایت ، تشخیص هویت و نهایتاً آگاهی از آنچه در جریان یک واقعه جنایی اتفاق افتاده است می شود. علاوه بر موارد فوق با بررسی دقیق نمونه های دندانی می توان به : جنسیت افراد ، سن تقریبی ، استفاده یا عدم استفاده از مشروبات الکلی یا مواد مخدر ، سیگار و... پی برد و یا حتی با بررسی تغییرات فیزیکی و شیمیایی دندان ها ، اطلاعاتی از شغل فرد ، محیط زندگی وی و ابتلا به بسیاری از بیماری ها به دست آورد. از این رو دندان شناسی جنایی امروزه به عنوان یکی از اطمینان بخش ترین علوم در زمینه کشف علمی جرائم در بسیاری از کشورهای پیشرفته از قبیل انگلستان ، فرانسه ، امریکا ، ایتالیا و... مطرح بوده و با روش های دقیق علمی در زمینه دستیابی به اطلاعات گوناگون پیرامون هویت مورد تقاضای کاشفان علمی جرائم و جنایات مورد استفاده قرار می گیرد. علاوه بر این حوزه ها در زمینه تشخیص علمی هویت در حوادثی نظیر آتش سوزی ، سقوط هواپیما ، بمب گذاری و... نیز که با تعداد زیادی از اجساد مجهول الهویه مواجهیم موثر خواهد بود. مضافاً این علم قادر است با بررسی دقیق دندان ها ، علت بسیاری از اتفاقاتی که موجب مرگ افراد بی شماری می شوند را کشف نماید و از بسیاری از موارد نسل کشی ، جنایت علیه بشریت ، جنایات جنگی و... رازگشایی کرده و کاشفان جرم را در زمینه آگاهی از آنچه در جریان این موارد اتفاق افتاده است آگاه سازد.

از دیگر حوزه های مورد بررسی دندان شناسی جنایی می توان به کشف جرم و چرایی آن در جرائم و خطاهای دندان پزشکی نیز اشاره کرد. اما تمامی موارد مورد بررسی در دندان شناسی جنایی جنبه ی خارجی نداشته و بعضاً آنچه در جریان تحقیقات تخصصی مشخص می شود ، خودزنی است که پی بردن به آن جز با آگاهی از ویژگی های انواع آسیب های خارجی و روش های خودزنی و همین طور آگاهی از روش های ویژه ی کشف میسر نیست. علی رغم گستره ی وسیع دندان شناسی جنایی در کشف علمی جرائم و در اختیار قراردادن اطلاعات ارزشمند و بی شماری پیرامون طرفین جنایی و حوادثی که در جریان یک جنایت اتفاق افتاده اند و بر خلاف بسیاری از کشورها که امروزه بخش عظیمی از تحقیقات جنایی را بر اساس دندان ها انجام می دهند ، در ایران نه تنها دندان شناسی جنایی به صورت نظام مند و کامل مورد واکاوی قرار نگرفته است بلکه در عمل نیز علی رغم آگاهی و تسلط متخصصین پزشکی قانونی نسبت به راهکارهای ویژه ی آن و توانایی این افراد در گسترش بازه فعالیتی در حوزه کشف علمی جرائم ، منحصر به معاینه ی

صدمات و آسیب های وارده بر دندان ها در دو بعد جنایی و خود زنی و نهایتاً بررسی آسیب های ناشی از دندان پزشکی شده است. از این رو انجام پژوهشی که گرچه به صورت گذرا و مختصر بتواند جنبه های اهمیت این علم و جایگاه آن در کشف علمی جرائم و رازگشایی از جنایات را مورد توجه قرار دهد ضروری به نظر می رسد.

اولین کتابی که در جهان در زمینه دندان شناسی جنایی به رشته تحریر درآمده است، کتابی به نام هنر دندان شناسی در پزشکی قانونی از اسکار آموئدو^۱ دندان شناس کوبایی در سال ۱۸۹۸ میلادی است. پس از او افراد زیادی در سراسر جهان اقدام به نگارش مطالبی پیرامون دندان شناسی و کاربرد آن در حوزه های مختلف علوم جزایی کرده اند که اکثر آنها خالی از تفکر استدلالی و استنتاجی لازم در زمینه کشف علمی جرائم و جنایات بوده و بیشتر از منظر دندان پزشکی به رشته تحریر درآمده اند. همانند آنچه در تنها پایان نامه موجود با عنوان «دندان پزشکی قانونی: شاخص های دندانی در تشخیص هویت»^۲ که در مقطع کارشناسی ارشد و در دانشگاه لویزیانیای^۳ کشور امریکا دفاع شده است، به چشم می خورد. در این میان آثاری نیز یافت می شوند که دندان پزشکی را به عنوان علمی که فهرستی از یافته های اولیه را در اختیار قرار می دهد مد نظر قرار داده و سپس به تحلیل یافته های دندان پزشکی از منظر جنایی پرداخته اند که این آثار به مراتب قوی تر از دیگر انواع نگارش پیرامون دندان شناسی جنایی می باشند. از جمله این آثار نیز می توان به کتاب دندان پزشکی قانونی^۴ که نسبت به دیگر آثاری که پیرامون دندان شناسی جنایی به نگارش درآمده اند نظام مند تر است و کتاب «شواهد قانونی دندان»^۵ که جامع ترین و دقیق ترین کتابی است که در این زمینه نوشته شده است، اشاره کرد. در ایران اما اوضاع کمی متفاوت بوده و علی رغم افزایش توجه به کشف علمی جرائم و خاصه دندان شناسی جنایی در چند سال اخیر، شاهد آثاری که به تمامی گویای واقعیات موجود پیرامون این موضوع باشند، نبوده ایم. تنها کتابی که در ایران در زمینه دندان شناسی جنایی به رشته تحریر درآمده است، کتاب «نقش دندان پزشکی قانونی در حوادث جمعی»^۶ بوده است که در دو بخش نگارش یافته که در

^۱ Oscar Amoedo, L'Art Dentaire en Medicine Legale, Paris publisher, masson, 1898.

^۲ Jennifer Gail Hopper Mc clanahan, Forensic Dentistry, Dental Indicators for Indetification, luisiana university, 2003.

^۳ Luisiana State University.

^۴ Paul G Stimson, Curtis A Mertz, Forensic Dentistry, CRC Press, Florida, 1997.

^۵ C Michael Bowers, Forensic Dental Evidence, Elsevier publication, Burlington-USA, 2004

^۶ محمد کاظمیان، علی کاظمیان، نقش دندان پزشکی قانونی در حوادث جمعی انتشارات سرای دانش، تهران، ۱۳۸۸

بخش اول با استفاده از ترجمه متون کتب خارجی ، مقدمه ای از علم دندان شناسی جنایی را مورد بررسی قرار داده و سپس با استفاده از یافته های آن چگونگی استفاده از این علم را پیرامون حوادث جمعی در نظر گرفته است. این کتاب از آن جهت که اولین نمونه ایرانی است که به تنهایی و نه در کنار دیگر علوم مربوط به پزشکی قانونی و کشف علمی جرائم به دندان پزشکی قانونی پرداخته است حائز اهمیت فراوان است. علاوه بر این کتاب تقریباً در تمامی کتب مربوط به پزشکی قانونی و کشف علمی جرائم صفحاتی بسیار اندک به این موضوع اختصاص داده شده است که می توان به جرات عنوان داشت که هیچ کدام از این کتاب ها قادر به نشان دادن زوایای گوناگون و دلایل اهمیت دندان شناسی جنایی نبوده اند. کتاب حاضر از آن جهت که اولین نوشته ای است که در ایران به طور اختصاصی به دندان شناسی جنایی و نقش دندان در کشف علمی جرائم می پردازد دارای جنبه جدید بودن و نو آوری است مضافاً در مقایسه با نمونه های خارجی نیز دارای تفاوت های فراوانی از جمله استفاده از تفکر استدلالی و استنتاجی توسط نگارنده پیرامون نتیجه گیری از یافته های دندانی ، نگاه مصداق شناسانه و وارد نمودن بسیاری از سرفصل های ناموجود در آثاری است که تا به حال در سراسر جهان به نگارش درآمده اند. مضافاً علی رغم محدود بودن منابع مطالعاتی دندان شناسی جنایی سعی شده است تا متن وامدار به هیچ نوشته ای نباشد. هر کدام از موارد تخصصی دندان پزشکی بر اساس مطالعه چندین منبع مختلف داخلی و خارجی به دست آمده و تلفیق علم دندان پزشکی با مباحث حقوق جزا و جرم شناسی نیز تماماً توسط نگارنده انجام گرفته است. هدف از این پژوهش آشنایی جامعه قضایی با نقش غیر قابل انکار دندان شناسی جنایی در کشف علمی جرائم و باز شناساندن توانایی منحصر به فرد این علم در پزشکی قانونی به متخصصین کشف علمی جرائم و جنایات در چارچوب پژوهشی مختصر است تا با جلب توجه صاحب نظران علوم مربوطه ، بیش از پیش شاهد استفاده از دندان شناسی ، در حل مسائل جنایی و انجام تحقیقاتی جامع تر - چه از منظر دندان پزشکی و چه از منظر علوم جنایی- باشیم که به تولید مباحث نظری و عملی تازه ای توسط متخصصان ایرانی حتی در سطح جهانی بیانجامد. به علاوه از آنجایی که در این پژوهش به طور خاص مثال ها و مصادیق جزایی ، مورد بررسی قرار می گیرد می تواند برای علاقه مندان ، دانشجویان رشته حقوق جزا و جرم شناسی ، اساتید درس جزایی دانشگاه ها ، قضات ، وکلا و... کارآمد تلقی شود.